

Naturmål for Hørhaven

Dato for udarbejdelse: 11. december 2024

Dato for gennemgang med forpagter: xx/xx 20xx

Evt. Revision: **version x, revideret d xx/xx 20xx**

Formål med dokumentet ”Naturmål”

Formålet med forvaltning af arealet er at fremme og udvikle naturværdien og biodiversiteten, samtidig med at friluftslivets muligheder sikres, samt at landskabselementer og kulturhistorie bevares.

Naturmål:

- udarbejdes med henblik på at styrke dialogen mellem Naturstyrelsen og arealets forpagter/dyreholder.
- beskriver hvad forpagterens/dyreholderens indsats skal bidrage til, således at forpagter/dyreholder får indsigt i det konkrete formål med forvaltningen af arealet og derved aktivt kan bidrage til at fremme arealets naturværdier.
- tager udgangspunkt i de relevante planer for området herunder driftsplaner, Natura 2000-plejeplaner og fredningskendelser.

Lokalitet

Hørhaven er et ca. 35 ha stort naturområde beliggende ved Tystrup Sø. Arealet består af to separate forvaltningsenheder. Begge er kuperede og består primært af tørt græsland, langs søbredden findes skovbevoksede og fugtigere partier med mose og sumpskov.

Figur 1. Udsigt over Tystrup Sø fra Hørhaven.

Formålet med naturforvaltningen på arealet

Målet med forvaltning af arealet er at sikre og forbedre tilstanden af den kortlagte habitatnaturtype kildevæld samt fremme udviklingen af naturtyperne overdrev, eng og mose. Målet er ligeledes at skabe større strukturel og artsmæssig variation på arealet og dermed flere levesteder i området.

Succeskriterier:

- at naturtilstanden i de kortlagte forekomster af habitatnaturtypen kildevæld forbedres,
- at der sker en fremgang i udbredelsen af beskyttede naturtyper,
- at der sker en fremgang i den strukturelle variation på arealet i form af urterig vegetation, forekomst af spredte vedplanter og/eller forekomst af myretuer.

Tilstand

En smal bræmme på ca. 25-50 m langs Tystrup Sø indgår i Natura 2000-område N163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Inden for hegningen er der kortlagt et mindre areal med den lysåbne habitatnaturtype kildevæld i moderat tilstand, samt et mindre areal med den skovbevoksede habitatnaturtype elle-askeskov. Der er ikke angivet en naturtilstand på de skovbevoksede arealer.

Endelig er der registreret mindre forekomster af mose og eng (delvist sammenfaldende med de kortlagte forekomster af habitatnatur), som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

På langt størstedelen af arealet er der dog endnu ikke udviklet natur, som kan karakteriseres som beskyttet.

Naturregistreringer fremgår af kortbilag.

Særlige forhold

Der er ikke etableret læskur på arealet, og der vil pga. områdets fredning ikke umiddelbart være mulighed for dette.

Der findes en afmærket vandrerrute gennem begge hegninger, og der er offentlig adgang til hele arealet.

Placeringen af disse fremgår af kortbilag.

Fokusarter og/eller struktur

Hunderose

Hunderose er en stor busk på 3-4 meter i højden. Arten er vidt udbredt i Danmark og forekommer på tørt græsland. Her er den et vigtigt landskabselement og yder læ, skygge og nektar til bl.a. fugle og insekter, og fremmer dermed antallet af levesteder.

Knoldstruktur

Knolde og tuer på naturarealer er tegn på ekstensiv drift. Strukturen opstår fx ved tilstedeværelse af myrer, forskellige arter af planter samt ved kreaturerne tråd på våd bund. En knoldstruktur fremmer variation i terrænet og antal af levesteder.

Beskyttelse, arealudpegning og registreringer

Lokalitet	Naturværdi	International beskyttelse	National beskyttelse (NBL §3, fortidsminder mm.)	Fredning og/eller reservat
Hørhaven (nord)	Lokal bioscore: 1-8	Natura 2000: N163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegaard Mose og Porsmose. 7220 Kildevæld 91E0 Elle-askeskov	§3 beskyttede naturtyper: Fersk eng Mose	Fredninger: Hørhaven og Tystrup Sø

	HNV: 1-8	Bilag IV:		
Hørhaven (syd)	Lokal bioscore: 1-7	Natura 2000 N163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegaard Mose og Porsmose.		Fredninger: Hørhaven og Tystrup Sø
	HNV: 1-6	Bilag IV:		

Se kortbilag for flere detaljer.

Driftshistorie

Størstedelen af arealet var dyrkede marker frem mod fredningen af arealet i 2013, hvilket både vegetationen og strukturen fortsat bærer præg af i dag.

Arealerne har i en længere periode været forvaltet med sommergræsning i de to separate enheder, der sendes i udbud.

Forvaltningstiltag (indtastes i forpagtningsdatabase)

Lokalitet	Græsnings-tryk kg/ha	Dyre-racer	Tilskuds-fordring ja/nej -lokalitet	Tidspunkt for indsats ved udbinding brug: sommer, vinter, helårsgræsning	Andre indsatser brand, rydning, slæt, vandstandsforhold
Hørhaven	200-500 kg/ha	Kvæg	Nej - se Forpagtnings- kontrakt og beredskabsplan for undtagelse	Sæsongræsning, se kontrakten	

Evt. Planteliste - indikator for naturtilstand

Disse arter, som indikerer god naturtilstand på lysåbne naturtyper, er fundet på arealet (arter med score mellem 4 og 7). Derudover findes følgende invasive og/eller problemarter (score -1).

Se appendiks 1 i Fredshavn et al (2012). Naturstyrelsens registreringsprojekt 2011-13.
<https://mst.dk/media/114434/tekniskanvisningtilfeltregistrering.pdf> og
 Fredshavn, J.R. & Ejrnæs, R. (2007). Beregning af naturtilstand.
https://www.dmu.dk/Pub/FR599_2udgave.pdf

Art	Score
Angelik	4
Dynd-padderok	4
Dunet dueurt	4
Eng-forglemmigej	4
Glanskapslet siv	4
Kær-padderok	4
Top-star	4
Tykbladet ærenpris	4
Vand-brundrod	4
Vandkarse	4

Art	Score
Ager-padderok	-1
Almidelig rajgræs	-1
Almindelig rapgræs	-1
Ager-tidsel	-1
Butbladet skræppe	-1
Glat vejbred	-1
Lav ranunkel	-1
Lugtløs kamille	-1
Lådden dueurt	-1
Rød hestehov (invasiv)	-1
Stor nælde	-1
Tusindfryd	-1

Evaluering (ved næste revision af forpagtningsaftale- max 5 år)

Emne	Opnåelse	Beskrivelse
Er beskrevne indsatser gennemført?		
Er beskrevne målsætninger opnået?		
Er der nye trusler eller problematikker identificeret?		
HNV eller bioscore stabil eller forbedret?		
Hvis Natura 2000, er naturtilstanden jfr. NOVANA afreporteringen forbedret?		
Skal arealets målsætning eller virkemidler revideres?		
Er nye sjældne eller beskyttede arter registreret på arealet?		
I hvilket omfang er indikatorer for god naturtilstand tilstede?		
Er forvaltningstiltag beskrevet i naturmål revideret efter udbudsrunderen?		
Andet		

Kortbilag

Kort 1. Afgrænsning af Natura 2000-område N163. Hegnslinjen er markeret med rød streg.

Kort 2. Beskyttede § 3 naturtyper eng (grøn skravering) og mose (brun skravering) på Hørhaven.

Figur 3. Vandreruter (sort stiplest streg) på Hørhaven.

